

VYBRANÉ SLOVÁ

NA PRÁZDNINÁCH

VO VERŠOCH AJ NEVERŠOCH

Riško, chlapec z mesta

Nie všetky deti z mesta poznajú život na dedine. Riško sa narodil v meste. Býva na sídlisku v paneláku na Margarétkovej ulici. Čo na tom, že tu margarétky nerastú? Keď sa pozrie z okna, vidí na ďalší panelák. A ten panelák? Čuduj sa svete, ten má výhľad na dva ďalšie. Každé okno rovnaké a predsa iné. V nich občas niekto dospelý, alebo chlapec, či dievča. Inokedy vyložia ľudia periny, vykukne pes. Občas vykrične nahnevany domovník v trenírkach, a nevadí mu v kalendári august, ani január. Len zopár okien býva otvorených. Občas v nich dýchajú vyvesené periny, viných oknách vyzierajú zvedavé susedky. Keď nedáte na klietku pozor, uletí aj papagáj. Ten Riškov mu takto ušiel nedávno. Ešte mu aj zamával a posmešne zaškriekal „pá pá“.

Cez Vianoce z okien žiaria stromčeky, v lete z niektorých visia muškáty. S večerom je vždy na sídlisku svetla viac, len detského kriku je úbytok. V meste taká obyčaj, všade počuť hlasy ľudí, ale najviac motory áut. Vlastne všade sú autá. Autá a parkoviská.

Celý tento sídliskový zhon sa pre Riška skončil v júni ihneď po vysvedčení. Teší sa na prvé prázdniny u starého otca a to ešte netuší, že ho počas týždňa čaká mnoho zážitkov a celkom iný svet ako ten v meste.

Na dedine

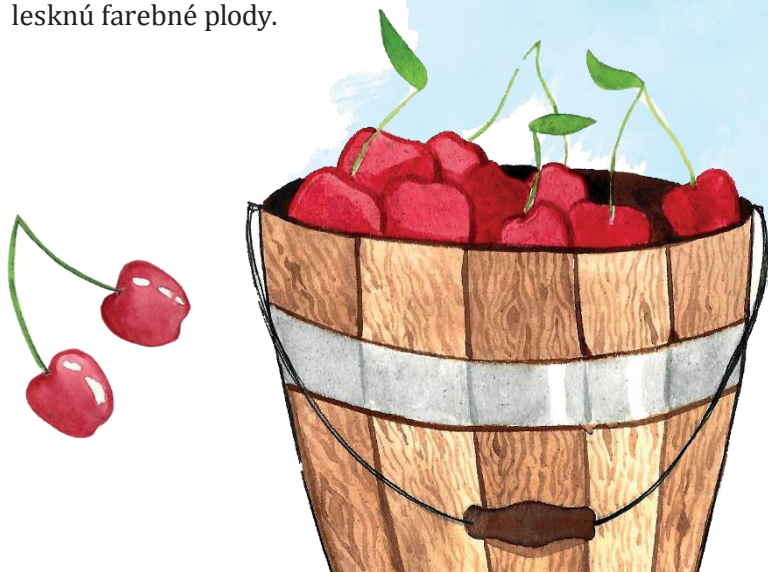

Riško má len desať. No jeho starý otec ho berie, ako rovnocenného priateľa. Alebo nepriateľa? Len čo ho rodičia priviezli, starý otec rozkázal: „Šup šup prezliecť, máme plné ruky práce.“

Akýže oddych? Na dedine zábava síce nechýba, no práce je tu viac než dosť. Riško voľky-nevoľky, obliekol sa a obul staré tenisky.

„Pozri Riško, takýto je život na dedine. Záhradka ti dá všetko, čo potrebuješ, ovocie a zeleninu, len ak sa o všetko ľudia dobre starajú. Aj mlieko kravky dajú, len ak sa trávy nažerú. Sliepkam treba zrno nasypať. Výmenou zaň znesú vajíčka. Trávu aj červíkov si samé nahrabú. Za všetku drinu máš vždy nejakú odmenu a tak tomu bude aj počas tvojich prázdnin,“ predstavil dedko Riškovi svet navôkol nich a jeho pravidlá.

Starý otec musí byť múdry muž, pomyslel si Riško. Ved' jeho ruky pamätajú veľa liet a zím. Záhradku vedia obkopať, porýľovať, aj zvieratká napojiť. Dedina je celkom iná, ako mestské sídlisko, všimol si rozdiely Riško. Na dedine šteboce viac vtákov, z dvorov sa ozývajú kohúti, aj sliapočky sa hlasno ozývajú, keď znesú nové vajce. Sem-tam z dajakého dvora pes zabreše alebo krava zabučí. Ešte aj stromov a tráv je tu viac. Každý je iný, ba na niektorých sa lesknú farebné plody.

Čerešne

„Pod' Riško, dnes ťa čaká veľa práce,“ prihovoric sa mu starý otec v záhrade. Riško čakal, že bude odpočívať.

Leňošenie, to mu ide. V tom by bol azda majstrom. Len s takým talentom ďaleko nezájde. Hlavne nie na dedine.

Stáli pod veľkou čerešňou. Konáre plné sladkých červených plodov sa prehýbali od ich váhy. Priam volali, aby si ich zopár zobral do úst. Akákoľvek úloha ho čakala, mal jasno. Odskočí si pod čerešňu uchmatnúť pár plodov vždy, keď na ne dostane chuť.

„Nech sa páči, vedro je pre teba. Pooberaj všetky spodné konáre, čakajú len na teba. Potešíš tým mamičku, ale ver mi, že aj seba. Zjedz ich koľko sa ti ráci. Pamätaj, že čím viac naoberáš, tým viac ich budeš mať v zime na koláč,“ predstavil mu dedko.

„Takže toto je prvá úloha. A ja som čakal ťažkú prácu,“ pousmial sa Riško. Chlapec plný nadšenia sa pustil do zberu. Krásne červené čerešne končili vo vedierku. Tie ešte krajšie v Riškovom bruchu. Nemohol odolať. Dokonca sa zabudol presvedčiť, či sa v niektorej z nich neusídlil červík. To je teda záhadou, ako sa do takej čerešne vôbec dostane? Oberal čo vôbec výškou stačil. Na špičky sa postavil, aj výskokom si pomáhal. Dostal nápad na vedro sa postaviť. Lenže to už bolo z polovice plné. Čo teraz? Voláť starého otca napomoc?

„Starý otec, starý otec, strom je klzký a ja malý, pod' a prosím pomôž mi.“

Starý otec zdvihol chlapca na plecيا. Z takej výšky sa mu lepšie na svet pozeralo. Ale aj na viac konárov dosiahol. Čoskoro mal vedro plné spolu s Riškovým bruchom. Umyté ich potom spoločne pred večerou naplnili do fliaš a zavarili.

